

Problematikker i forbindelse med udsendelsen om Småskolen ved Nakkebølle Fjord**Baggrund for kritik af udsendelsen:**

Udsendelsen har primært fokus på magtanvendelse, og et Socialtilsyn, som ikke havde fået korrekte eller tilstrækkelige oplysninger om tilbuddet på daværende tidspunkt.

I forhold til magtanvendelser, defineres det ikke i udsendelsen hvad en magtanvendelse er, eks. afgrænset overfor begrebet fysisk guidning, hvornår en sådan handling kan være tilladt og regler for indberetning.

Lektoren fra UCC udtaler sig om episoder, som beskrives meget upræcist. For at kunne vurdere om der er tale om en magtanvendelse, og om den er tilladt eller ej, er det væsentligt at have kendskab til:

- De konkrete omstændighederne – hvad var situationen?
- Hvordan blev der grebet ind og hvorfor?
- Var indgrebet mod borgerens vilje?

Udsendelsen nævner, at en borger blev *ført*, men det nævnes ikke, om det var med magt eller ej. Dette er væsentligt for at vurdere, om der overhovedet er tale om magtanvendelse. Sagens omstændigheder beskrives ikke nærmere, hvorfor baggrunden for at foretage en vurdering heraf ikke er muligt.

Det belyses ikke, om visiterende kommune har taget stilling til de konkrete tilfælde. Endelig nævner udsendelsen ikke, hvor mange indberetninger af magtanvendelse tilbuddet reelt har.

Lektoren udtaler videre, at episoder, hvor en borger udøver vold eller trusler mod en ansat, bør indberettes. Heraf vil det for seeren implicit fremstå som om, at denne indberetning skal ske til socialtilsynet. Seeren får indtrykket af, at alle de nævnte episoder er magtanvendelser, som ikke er indberettet.

Voldsepisoder, eller trusler begået af en anbragt mod personalet, er ikke en magtanvendelse, og skal ikke indberettes som en sådan til socialtilsynet.

Episoderne skal dog indberettes til Arbejdstilsynet, da der kan være tale om en arbejdsskade.

I visse tilfælde skal socialtilsynet underrettes, hvis der vurderes at være forhold, der kan have betydning for godkendelsen.

Et tilbud kan vælge at arbejde med en målgruppe med udadreagerende adfærd, hvilket betyder, at der er en væsentlig risiko for vold og trusler. Dette er ikke ensbetydende med, at tilbuddet ikke har den fornødne kvalitet. Da borgere inden for en bestemt målgruppebeskrivelse kan være meget forskellige, kan tilbud med samme målgruppebeskrivelse ikke uden videre sammenlignes.

Derfor er der følgende problematikker:

Manglende definition af magtanvendelse og afgrænsningen heraf over for omsorgspligt og fysisk guidning

Tilbuddet er både omfattet af reglerne i lov om voksenansvar, reglerne om magtanvendelse i serviceloven og magt-anvendelsesbekendtgørelsen, da målgruppen både er børn, unge og voksne.

En magtanvendelse er en handling, hvor personalet ud fra de konkrete omstændigheder vurderer, at det enten af hensyn til omsorgen for borgeren eller for at imødekomme farerisici over for borgeren, personalet eller andre, er nødvendigt at gribe ind med fysisk magt mod borgerens vilje.

Reglerne om magtanvendelse på området afgør, om personalets indgriben over for borgeren har været tilladt eller ej. Fysisk magtanvendelse i form af at fastholde eller føre, er tilladt, såfremt borgeren er til væsentlig fare for sig selv eller andre. På børn og ungeområdet er dette endvidere tilladt at kortvarigt fastholde og føre ved anvendelsen af fysisk magt, hvis der er risiko for ødelæggelse af genstande af ikke ubetydeligt omfang.

Hvis personalet griber ind over for borgeren uden at anvende fysisk magt, fordi dette vurderes nødvendigt af hensyn til varetagelsen af den daglige omsorg over for borgeren, eller af hensyn til tryghed og trivsel på tilbuddet, fordi borgeren generer eller udøver chikane over for andre, der opholder sig i tilbuddet, kan der i stedet være tale om fysisk guidning. Fysisk guidning kan foregå ved at føre borgeren væk fra situationen, kortvarigt fastholde eller bortvise borgeren.

Den konkrete situation er derfor altafgørende for vurderingen.

Manglende sondring mellem begrebet magtanvendelser og vold og trusler begået af beboere over for personalet

Det er væsentligt at sondre mellem hvornår der er tale om en magtanvendelse, og hvornår der er tale om andre forhold, som ikke er omfattet af magtanvendelsesreglerne. Dette for at afklare hvad tilbuddets forpligtelser over for socialtilsynet er.

Enhver magtanvendelse skal registreres og indberettes til Socialtilsynet, visiterende kommune, og i visse tilfælde stedlige kommune, jf. lov om voksenansvar § 21 og lov om social service § 136.

Episoder med vold og trusler mod personalet, skal registreres og indberettes som en arbejdsskade til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, jf. Bekendtgørelse af lov om arbejdsskadesikring § 31. Socialtilsynet har ingen myndighedsbeføjelser ved arbejdsskader.

I visse tilfælde kan der argumentere for, at oplysninger om voldsepisoder skal videregives til socialtilsynet i medfør af lov om socialtilsyn § 12, stk.1:

§ 12. Tilbud, der søger om godkendelse efter § 5, skal til brug for vurderingen af ansøgningen give socialtilsynet de faglige, organisatoriske og økonomiske oplysninger om tilbuddet, som socialtilsynet anmoder om.

Stk. 2. Tilbud, der er godkendt efter § 5, skal

1) af egen drift give socialtilsynet oplysninger om væsentlige ændringer i forhold, der lå til grund for godkendelsen, jf. § 5, stk. 1,

Dette kan være tilfældet, hvis det må vurderes, at tilbuddet eks. ikke længere har de fornødne kompetencer m.v. til at håndtere borgerne, og det er dette, som er årsag til de mange episoder. Det må dog altid være en konkret vurdering.

Manglende oplysninger om hvilke oplysninger et tilbud er forpligtet til at videregive til socialtilsynet i medfør af lov om socialtilsyn § 12, stk.1.

Et tilbud er af egen drift forpligtet til at videregive visse oplysninger til socialtilsynet. Jf. lov om socialtilsyn § 12, stk.1. Pligten vedrører oplysninger om væsentlige ændringer, i forhold til det der lå til grund for tilbuddets godkendelse.

Dette kan eks, være væsentlige ændringer i målgruppen, ændringer i kompetencerne mv.

Det er tilbuddet der vurderer hvornår pligten indtræder. Det er således ikke alle ændringer tilbuddet er forpligtet til at videregive oplysninger om.